

NATUURLIJK TuiNIEREN

amstelland
— & —
meerlanden

Vlinders

Natuurlijk Tuinieren is een project van de regio Amstelland & Meerlanden in samenwerking met de werkgroep Natuurlijk Tuinieren Amstelveen. Financieel mogelijk gemaakt door een bijdrage van het programma Leren voor Duurzaamheid, provincie Noord-Holland.

COLOFON

Lay-out Ton Sio
Tekeningen Ria Tensen
Druk Gemeente Amstelveen
Informatie www.natuurmilieuweb.nl
Bron Natuurlijk Tuinieren,
uitgave gemeente Ede

Wel vlinders, geen rupsen!

Vlinders houden van de zon.

Vlinders zijn koudbloedige dieren. Hun lichaamstemperatuur is afhankelijk van de omgeving. Deze moet ten minste 20°C zijn voordat een vlinder kan vliegen. Tuinen op het zuiden trekken daarom meer vlinders dan tuinen op het noorden. Vlinders houden ook niet van te veel zon. Wanneer de temperatuur van een vlinder te hoog wordt is dit ook niet goed. Zorg daarom ook voor schaduw in de tuin.

Vlinders zitten graag in de luwte.

Naast warmte hebben vlinders ook beschutting nodig. Windvlagen zijn heel hinderlijk, vooral bij het zoeken naar voedsel. Plant daarom wat struiken of een heg die ervoor zorgen dat de vlinders rustig in uw tuin op zoek kunnen gaan naar voedsel.

Zorg voor water.

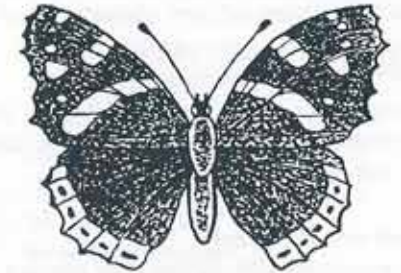
Net als de meeste andere dieren heeft een vlinder water nodig om in leven te blijven. U kunt een vlinder dan ook regelmatig op de grond zien zitten om water op te zuigen van de vochtige aarde. U kunt een vlinder behulpzaam zijn met een vijver of een vogeldrinkbak.

Schuilplaatsen voor vlinders.

Vlinders schuilen graag in takkenbossen en houtstapels, zoals open haardhout, om te overwinteren. Ruim uw tuin daarom niet te netjes op.

Geef een hoekje aan de vlinders.

Richt een vergeten hoekje van de tuin in als vlinderhoekje. Laat hier brandnetels, distels en andere wilde planten groeien.

Atalanta, kleine vos, dagpauwoog, gehakkelde aurelia en het landkaartje gebruiken allemaal een brandnetel om hun eitjes op af te zetten. Wanneer de rupsen uitkomen zullen zij zich te goed doen aan de bladeren van de brandnetel totdat ze groot genoeg zijn en gaan verpoppen.

Snoei ook eens de brandnetels.

De rupsen van de brandneteldagvlinders eten vooral graag de jonge groene toppen van de brandnetel. Door de brandnetels af en toe te maaien of af te knippen, zorgt u ervoor dat er steeds jonge, net uitgelopen bladeren beschikbaar zijn.

Vlinders houden van rottend fruit.

Atalanta's zijn dol op overrijpe appels of ander rottend fruit. Een bord met fruit dat u niet meer eet trekt grote aantallen Atalanta's.

Een bloeiend gazon.

Een strak groen gazon is voor een vlinder niet interessant. Een gazon kan wanneer het minder vaak wordt gemaaid veel vlinders trekken. Maai het gras daarom 1 tot 3 keer per jaar en laat madeliefjes, klaver, boterbloemen en grassen tot bloei komen. Heeft u wat meer ruimte dan kunt u variatie aanbrengen in het grasveld: een gedeelte maait u maar enkele keren per jaar zodat er een bloemenwei ontstaat met kamille, margrietten, paardebloemen, roklaver en vogelwikke. Ook kunt u het gazon inzaaien met een wild bloemenmengsel.

Plant een klimplant.

Aantrekkelijke klimplanten voor vlinders zijn kamperfoelie, clematis, hop en klimop. Ook bieden deze klimmers een uitstekende schuilplaats voor vlinders wanneer het regent of hard waait. Bovendien zijn groenblijvende klimplanten ideale

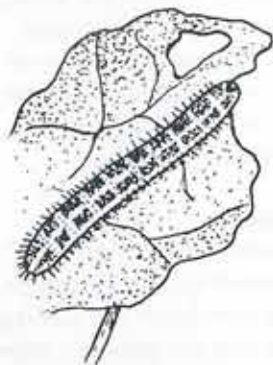
rustplaatsen voor overwinterende citroentjes en kleine vossen.

Altijd bloemen in de zomer.

Let bij het inrichten van de tuin op de bloeitijd van de planten. Zorg ervoor dat er de hele zomer bloemen in de tuin staan. Voor een vlinder is er dan altijd iets te eten en kunt u het hele zomerseizoen van vlinders genieten.

Vlinder- en rupsenplanten.

Als u planten voor uw tuin kiest uit de lijst van nectar- en waardplanten (zie lijst achterin), zult u beloond worden met het bezoek van talloze vlinders. Nectarplanten bevatten veel voedsel voor vlinders; waardplanten zijn voedselplanten voor rupsen.

Milieuvriendelijk rupsen bestrijden.

De rupsen van het klein en het groot koolwitje zijn bij bezitters van een groentetuin niet erg geliefd. Door deze hongerige rupsen kunnen de koolplanten aanzienlijk worden aangevreten.

De rupsen van de overige dagvlinders veroorzaken vrijwel geen schade aan groente- of siergewassen.

Hoe weert u het koolwitje:

- Combineer met andere planten. Het koolwitje heeft een hekel aan de geur van salie en pepermunt. Door deze planten tussen de koolplanten te zetten blijven de koolwitjes weg.
- Span een net. U kunt de koolplanten beschermen met insectengaas. Hierdoor kunnen de koolwitjes niet bij de planten om hun eitjes af te zetten.
- Controleer op eitjes. Door de eitjes van de koolplanten af te halen is ook een rupsenplaag te voorkomen. De eitjes zijn gele hoopjes op de onderkant van de bladeren.
- Verstopt de kooi. U kunt de koolplant verstoppen onder een laag van afgemaaid gras of afgeplukte tomatenbladeren. Zo kunnen de planten moeilijk ontdekt worden door de koolwitjes.
- Geef één kool aan de rupsen. Geef de koolwitjes één koolplant waarop ze hun eitjes af kunnen zetten; het is een prachtig gezicht om zo'n ontwikkeling van ei, rups, pop naar vlinder van dichtbij mee te maken. De overige planten kunt u dan zelf opeten.
- Gebruik geen insecticiden. Insecticide doodt alle insecten, ook de onschadelijke rupsen van dagvlinders die het al moeilijk hebben. Insecticide is ook schadelijk voor uw eigen gezondheid en is een bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater. Wilt u toch een insecticide gebruiken, gebruik dan een middel dat snel afbreekbaar is zodat het slechts kort en heel gericht kan werken. Bij het Voorlichtingscentrum voor Natuur en Milieu is een Groenzoeker over bestrijdingsmiddelen verkrijgbaar. Probeer het liever

eerst met een mengsel van groene zeep en spiritus.

Voor meer informatie
Vlinderstichting te Wageningen,
tel: 0317 - 467346
www.vlinderstichting.nl
e-mail: info@vlinderstichting.nl

Lijst van nectar- en waardplanten

Nectarplanten	Latijnse naam	Hoogte/m	Bloeitijd	Bloemkleur
Vlinderstruik	Buddleia davidii	div.	juli-sept.	div.
Krenteboompje	Amelanchier lamarckii	4	april	wit
Zuurbes	Berberis-soorten	2	mei	geel
Struikheide	Calluna vulgaris	0,5	div.	div.
Clematis	Clematis-soorten	div.	div.	div.
Meidoorn	Crataegus monogyna	5	mei	wit
Huist	Ilex aquifolium	3,5	mei	wit
Lavendel	Lavandula officinalis	0,5	juni-juli	blauw
Rozemarijn	Rosmarinus officinalis	0,5	mei-juni	lila
Spierstruik	Spiraea-bumalda	0,8	juni-aug.	roze
Sering	syringa-soorten	div.	juni	div.
Bolklimop	Hedera helix 'Arborescens'	div.	sept.-okt.	groen
Boerenjasmijn	Philadelphus-soorten	div.	juni	wit
Zoete kers	Prunus avium	10	april-mei	wit
Liguster	Ligustrum-soorten	div.	div.	wit
Mahoniestruik	Mahonia-soorten	1,7	mrt.-april	geel
Ijzerhard	Verbena officinalis	0,6	juni-okt.	lila
Hernelsleutel	Sedum telephium	0,5	juni-sept.	purper
Koninginnekruid	Eupotarium cannabinum	1,5	juni-sept.	roze
Waardplanten	Latijnse naam	Hoogte/m	Bloeitijd	Bloemkleur
Vuilboom	Rhamnus frangula	1,5-3	mei-sept.	groen/wit
Wegedoorn	Rhamnus catharticus	1,5-5	mei-juni	groen/geel
Kornoeltje	Cornus-soorten	div.	div.	div.
Kardinaalsmuts	Euonymus europaeus	1,5-6	mei-juni	groen/geel (paarsrode vruchten!)
Klimop	zie bij nectarplanten			
Heide	zie bij nectarplanten			
Hulst	zie bij nectarplanten			
Rolklaver	Lotus corniculatus	0,3	mei-okt.	geel
Ooievaarsbek	Geranium pyrenaicum	0,6	mei-sept.	roze
Pinksterbloem	Cardamine pratensis	0,4	april-juni	lila
Look-z-look	Alliaria periolata	0,8	april-juni	wit